

Slik planlegger du nytt bad

A modern, bright bathroom with white cabinetry, a large mirror, and a potted plant. The floor is covered in white tiles, and there are two round purple mats. A small table in the foreground holds a bottle, a candle, and some flowers.

Slik planlegger du nytt bad

Du har kanskje gått med tanker om drømmebadet i årevis og sett for deg hvordan det skal bli. Endelig har du bestemt deg! Å bygge nytt bad eller pusse opp det gamle er en viktig og langsiktig investering, og du henter mye på å planlegge godt. Tenk nøye igjennom hvordan du vil ha det og lag gjerne en enkel planskisse.

Badet er et rom som gir mye glede og velvære.

Og det er det mest krevende og tekniske rommet i boligen din. Alt må være riktig, både design og ikke minst kvaliteten.

Denne guiden beskriver prosessen fra planlegging til nytt og ferdig bad.

Vi deler prosessen i fire: planlegging, gjennomføring og leveranse med en sjekkliste til slutt.

Innhold

01 PLANLEGGING

- 4 Hvordan vil du ha det på badet?
- 5 La deg inspirere!
- 6 Man må være litt praktisk, også.
- 7 Hurra for smarte løsninger!
- 8 Ren hverdagsglede
- 9 Velvære, funksjon og nyheter
- 12 Utallige muligheter! Og litt å tenke på.
- 13 6 tips fra erfarne fagfolk!
- 14 Finn frem blyanten! ...og kalkulatoren!

02 LEVERANDØRVALG OG AVTALE

- 16 Valg av leverandør
- 19 Dette bør inngå i en avtale

03 GJENNOMFØRING

- 20 På tide å sette i gang!
- 21 Underveis i arbeidet

04 FERDIGSTILLING OG BRUK

- 22 Overtakelse av det nye badet
- 23 Husk dokumentasjon!
- 24 Huskeliste

01

Planlegging

Hvordan vil du ha det på badet?

Det sies at planlegging er halve jobben, men husk at det er lov til å drømme litt også! Det er jo din velvære det er snakk om.

Ta deg god tid, og samle det du måtte ha av ønsker og behov. Gjør deg også opp en tanke om budsjett – så kan fagfolk fortelle deg hvilke drømmer som kan realiseres innenfor dine rammer.

STIL, FORM OG FARGE

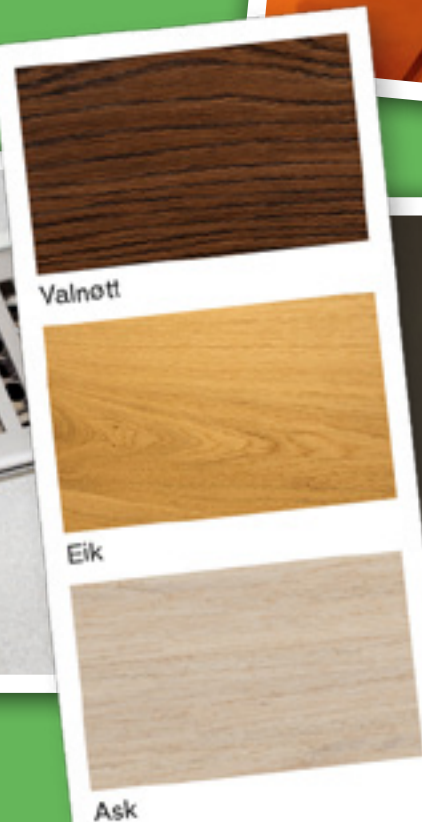
La deg inspirere!

Du har sikkert noen ideer om hvordan du vil ha det, men det kan også være inspirerende å se hvordan andre har det! Interiørblader, blogger, sosiale medier og baderomsutstillinger i butikk kan være et fint sted å begynne.

Hvilken stil passer deg og resten av huset? Minimalistisk, romantisk og landlig eller kanskje naturmaterialer og lune farger? Finn frem ting du liker, ta frem skisseblokken, lek deg med bilder og tegninger. Noen har sin egen stil, andre synes det er lettere å velge en trend eller klassisk design.

Stilen du velger videreføres gjerne i fliser, farger, baderommøbler, servanter, toalett- og dusjløsninger.

Foto: Kimm Saatvedt

Man må være litt praktisk, også.

De beste badene er både fine og funksjonelle, og et nytt bad skal være perfekt for akkurat deg.

Hvem skal bruke badet mest, og hva er deres behov? Bør det være plass til stellebord, eller kanskje rullator? Behovene er forskjellige avhengig av hvilken livsfase du er i. Et godt bad kan ha mye å si for hverdag og livskvalitet både for unge og eldre.

Fremtiden kommer fortere enn du aner, små barn blir tenåringer med svett treningstøy og hyppig dusjing omtrent over natten. Og kanskje vil behovene dine endres noe i løpet av de neste årene også? Det kan være lurt å skimte inn i fremtiden når du planlegger nytt bad, i den grad det er mulig.

Hurra for smarte løsninger!

– og for fagfolk som kan hjelpe med gode råd for finne de beste løsningene for akkurat ditt bad.

Hvis mange skal bruke badet kan det være smart å velge løsning med to servanter og to servantbatterier. Hva med lagringsplass? Håndklær og toalettsaker tar mer plass enn du tror. Skal det være plass til vaskemaskin og/eller tørketrommel, bør du bytte ut varmtvannstanken og hvor skal den stå? Svinger dørene til dusjkabinettet utover, er det dumt å plassere vask og skap like ved. Hvordan kan du utnytte utelyset og unngå innsyn?

Organisering.

Skuffeinnredning er smart for å holde orden. Det fungerer like fint på badet som på kjøkkenet!

Håndkletørker. Elektrisk håndkletørker med på- og avstengningsbryter.

Detaljer. Små detaljer som belysning i speil er både praktisk og ganske fint!

Ren hverdagsglede

For det er jo tross alt hverdager det er flest av! Og da må alt fungere.

I familier med kølapp til dusjen, kan det kanskje være aktuelt å vurdere separat baderom og toalett. Med vegghengt toalett går rengjøringen raskere, men det er en større installasjon.

Toaletter kommer i mange former, men felles for de fleste av dem er at de krever snaue 1 m². Du bør beregne 120 cm fra veggen og ut i rommet, 70-80 cm i bredden.

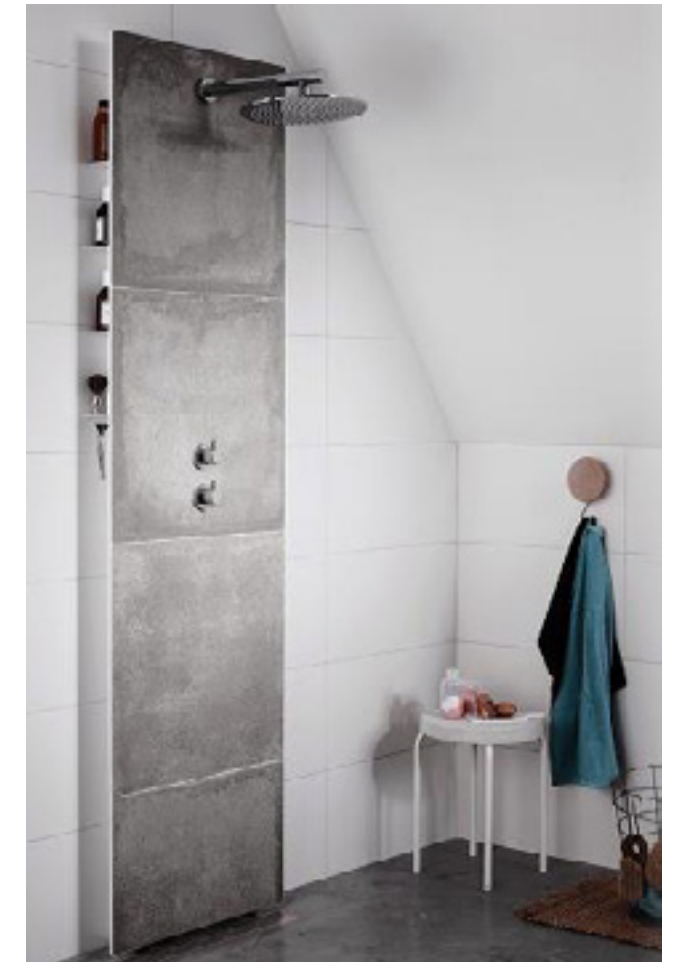
Den nye typen dusjtoalett kombinerer velvære og hygiene på en måte som er verdt å sjekke ut!

Det finnes dusjløsninger for enhver smak, også din! Dusjkabinett med eller uten steam, dusjhjørne eller en smart nisje. Eller kanskje du går all in, med både dusj og badekar?

► Hva med en sittebenk i dusjonen?

Foto: Kimm Saatvedt

▲ Smart løsning med skjulte hyller bak dusjpanelet. Fin for små bad!

▲ Geberit Monolith - sistene for vegg-hengt toalett med ledbelysning bak.

Velvære, funksjon og nyheter

Badet er rommet vi forbinder med forfriskende velvære, egentid og ro. Oppgrader harmonien med massasjebad, vannfallsprodukter, beroligende belysning eller et lydanlegg som alltid spiller din favorittmusikk.

Lyse farger gir god romfølelse med et nordisk preg. Baderommøbel fra Arcom, Pollock 2.

VELVÆRE, FUNKSJON OG NYHETER

Trygt for hender i alle størrelser! Med temperaturstyrte blande batterier kan du forhåndsinnstille temperaturen. Da blir vannet aldri over den temperaturen du har bestemt, for eksempel 37-38 grader. En sensor sørger for vann når det trengs, noe som også er vannbesparende. Slike kraner har også en sperreknapp som gjør den ekstra barnevennlig.

Finnes til servant og badekar, i ulike design og priskategorier.

Servantbatteri med fossefall-effekt fra Hansa. Modellen heter Murano X.

Grohe Eurosmart Cosmopolitan E - Infrarødt berøringsfritt servantbatteri.

Stilig berøringsfritt servantbatteri fra Hans Grohe, designet av Philip Starck: Axor Starck Organic.

VELVÆRE, FUNKSJON OG NYHETER

MonolithPlus
innbyggingssisterne.
Vegghengt dusjtoalett
med lys i sisternen –
praktisk og elegant.

Fremtidens toalett tilbyr vask med temperert vann og behagelig tørk etterpå. Du kan få usynlig innbyggingssisterne som gir mer plass og et lekkert design. Sisternen kan utstyres med behagelig LED-belysning som gjør det mulig å gå på toalettet om natten uten at du må lete deg frem til lysbryteren. Så snart du nærmer deg toalettet slår belysningen seg automatisk på.

Dusjtoalettet kan monteres på veggen eller som gulvstående toalett, alt etter hva som passer til avløpet på badet ditt. Det eneste du må ha i tillegg er vanntilførsel og et elektrisk punkt for tilkobling av strøm. Mulighetene er mange. Det gjelder bare å finne løsningene som passer deg og ditt bruk.

En helt ny
toalettopplevelse med
[Geberit dusjtoalett](#)
med spennende
funksjoner som
setevarme,
orienteringslys og
integreert luktavsug.

Utallige muligheter! Og litt å tenke på.

Stil og design er viktig, men også på badet er det det indre som teller. Membran, rør og koblinger, støp og snekkerarbeid – fagfolk er minst like opptatt av det som er bak flisene. Det må vi være for at du skal få et bad med kvalitet!

Har du hørt om livsløpsstandard og universell utforming? I følge TEK17 skal alle nye boliger ha minst ett bad som oppfyller disse kravene. Det betyr at de fleste nye bad må bygges større enn det som var vanlig tidligere. Bygger du nytt bad i eksisterende bolig, er du fritatt fra kravet.

Foto: Kimm Saatvedt

6 tips fra erfarne fagfolk!

■ **ALDER:** Skal du pusse opp et bad som er 10-15 år gammelt, bør du vurdere å skifte ut rør og sluk samtidig.

■ **SPAR PENGER:** Plasser installasjonene i tilknytning til eksisterende røropplegg. Dersom bad, kjøkken og vaskerom ligger i tilknytning til hverandre, bør du beholde rommenes plassering. Da er det nemlig allerede satt av plass i vegger, gulv og tak til rørføringer og installasjoner.

■ **SJEKK NABOEN:** Bor du i bygård eller blokk kan det hende at taket til naboen må pigges opp for at du skal få et bad som holder stand i mange år.

■ **VENTILASJON:** Luftehullene i vegg eller tak skal trekke mer luft enn det som kommer gjennom en slisse i døren. Det vil skape et undertrykk som trekker fuktigheten ut gjennom ventilasjonsanlegget, ikke ut gjennom døren og ut i boligen.

■ **OPPGRADER:** Helst til gjeldende våtromsnorm og inkludert membran, våtromsplater, krav til sluk og mansjetter. Da sørger du for at badet holder vann, bokstavelig talt!

■ **OPPHENGT?** Husk i hvert fall på å tenke på knagger til oppheng! Limte knagger er det beste, fordi de ikke skader membranen.

TIPS: Er badet 10-15 år gammelt ved utskiftning kan det være lurt å skifte ut rør og sluk samtidig. Ligger baderom, kjøkken og vaskerom nær hverandre vil du spare penger på å beholde rommenes plassering.

Finn frem blyanten!

En god innledende skisse inneholder gjerne eksakte mål med plassering av vinduer og dører. Med rør, avløp og sluk også merket på tegningen, har du et virkelig godt utgangspunkt for å starte på veien til nytt bad.

...og kalkulatoren!

Budsjett er viktig, allerede i startgropa. Hvor mye kan du bruke? Lag budsjett selv, eller få hjelp til å sette det opp. Det bør være en egen pott til uforutsette kostnader, gjerne ti prosent på toppen av den planlagte sluttsummen. Da har du en buffer til endringer, en ekstra fin servant eller noe helt annet.

02

Leverandørvalg og avtale

Valg av leverandør

Du har alt å tjene på at våtroms- og rørleggerarbeid utføres av fagkyndige personer. Velg et seriøst rørleggerfirma som hovedansvarlig for oppussingen av bad og vaskerom. En som kan ta på seg rollen som totalentreprenør, planlegger og koordinerer alle håndverkerne som skal involveres i prosjektet. Du trenger bare å forholde deg til én person. Et bad skal vare i flere år, og hvem skal du gå til om det skulle skje noe i løpet av denne tiden?

Med en totalentreprenør på laget koordineres alle håndverkere, samtidig som du kun trenger å forholde deg til én person. Det er både lettvtint og trygt – og kan også være nyttig hvis noe skulle skje lenge etter at badet ditt er ferdig.

■ Har du funnet et firma, via internett, bekjente eller reklame, undersøk og sjekk kontaktinformasjonen deres. Sjekk også Brønnøysundregisteret eller www.proff.no, hvor du kan se nærmere på regnskap og firmaets økonomiske tilstand.

■ Du kan også sjekke om firmaet har sentral godkjenning hos [Direktoratet for byggkvalitet](#): se side 19 for nye regler fra 1. januar 2016.

■ Spør etter våtromssertifikat som viser at bedriften er sertifisert etter Byggbransjens våtromsnorm. Når du skal ha utført arbeid på bad eller vaskerom, må du vite om bedriften har nødvendig kompetanse.

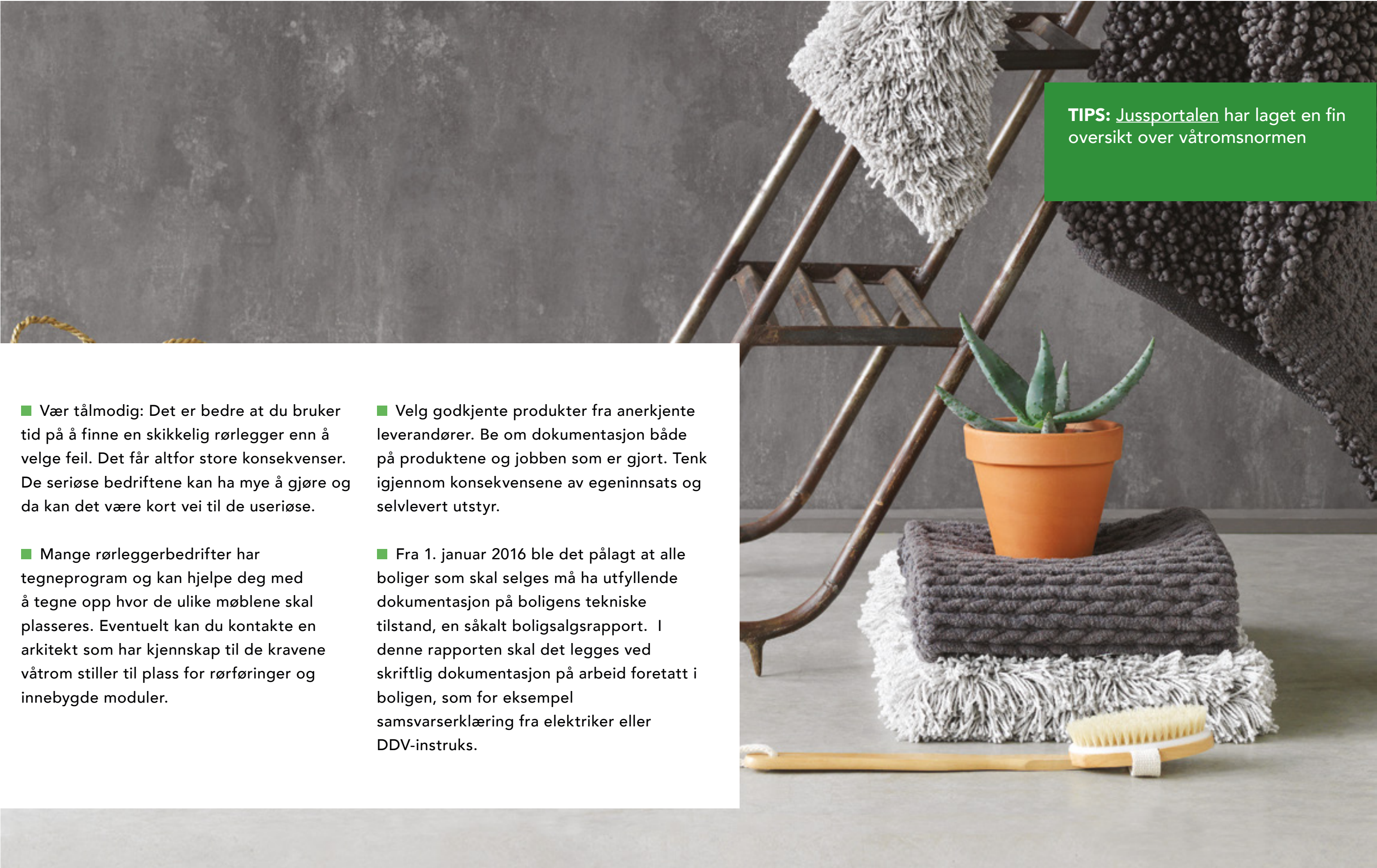
■ Lag en grundig arbeidsliste og skriv en redegjørelse for alt arbeid som du vil ha utført. Ta med så mange detaljer som mulig.

■ Ha gjerne en befaring med ulike firmaer før de utarbeider et pristilbud.

■ Sammenlign gjerne flere tilbud, men husk at kvalitet og pris henger sammen. Når du har valgt deg ut en bedrift, kan du også sjekke referansene deres. Har de erfaring fra den type arbeid som du skal ha utført?

Inviter rørleggeren hjem på befaring! Det er enklere for en leverandør å kalkulere pris etter å ha sett hvor vask, dusj og toalett er plassert, om noe skal flyttes på, eller om det er andre utfordringer å ta hensyn til.

TIPS: [Jussportalen](#) har laget en fin oversikt over våtromsnormen

■ Vær tålmodig: Det er bedre at du bruker tid på å finne en skikkelig rørlegger enn å velge feil. Det får altfor store konsekvenser. De seriøse bedriftene kan ha mye å gjøre og da kan det være kort vei til de useriøse.

■ Mange rørleggerbedrifter har tegneprogram og kan hjelpe deg med å tegne opp hvor de ulike møblene skal plasseres. Eventuelt kan du kontakte en arkitekt som har kjennskap til de kravene våtrom stiller til plass for rørføringer og innebygde moduler.

■ Velg godkjente produkter fra anerkjente leverandører. Be om dokumentasjon både på produktene og jobben som er gjort. Tenk igjennom konsekvensene av egeninnsats og selvlevert utstyr.

■ Fra 1. januar 2016 ble det pålagt at alle boliger som skal selges må ha utfyllende dokumentasjon på boligens tekniske tilstand, en såkalt boligsalgsrapport. I denne rapporten skal det legges ved skriftlig dokumentasjon på arbeid foretatt i boligen, som for eksempel samsvarserklæring fra elektriker eller DDV-instruks.

Dette bør inngå i en avtale

Be om skriftlig tilbud og skriv alltid kontrakt. Utform en beskrivende kontrakt i samarbeid med rørleggerbedriften. Da reduserer du risikoen for budsjettsprikk. Husk at jo mer detaljert du er i oppdragsbeskrivelsen, jo større er muligheten for at rørleggeren gir deg et realistisk kostnadsbilde.

Forbrukerrådet har kontraktsmal for håndverkertjenester. I tillegg til informasjon om partene i avtalen fyller du ut:

- Din kontaktinformasjon som forbruker og håndverkerens kontaktinformasjon.
- Forundersøkelse, i dette tilfelle blir det befaring av badet.
- Spesifisering av oppdraget - her kan du legge inn din arbeidsbeskrivelse.
- Tidsfrister.

- Pris på oppdraget: I hvilken grad avtales det fastpris og løpende regning uten prisoverslag.
- Betaling: Huk av for om betaling skjer ved ferdigstillelse eller avdrag.
- Andre vilkår: Skriv inn eventuelle andre vilkår som stilles ved oppdragsutførelsen.
- Vedlegg og underskrifter.
- Kontraktsformular.
- Viktig: Les kontrakten. Forbrukerrådet anbefaler at kontrakten fylles ut elektronisk av partene i fellesskap og at begge parter leser gjennom hele avtalen før den undertegnes.
- Kontroller skjema til slutt med de utfylte feltene.

[Se e-skjema på Forbrukerrådets nettside](#)

03

Gjennomføring

På tide å sette i gang!

Når du har valgt rørlegger og avtalen er inngått, lager rørleggerbedriften en fremdriftsplan for det nye badet. Gjør en tydelig avtale om når arbeidet med det nye badet kan starte, hvem som har ansvar for å holde kontakt med alle involverte håndverkere, og hvem som løpende skal koordinere arbeidet.

Underveis i arbeidet

Det kan oppstå behov for noe tilleggsarbeid underveis, rett og slett fordi det er vanskelig å estimere alt på forhånd. Hvis prosjektet gjelder fornyelse av et eksisterende bad kan det også være at rørleggeren oppdager nye forhold (for eksempel råte) når han begynner å rive. Gjør skriftlige avtaler om tilleggsarbeid. Be om beskrivelse, pris, tillegg og tiden det ekstra arbeidet medfører.

Hold god og jevn kontakt med ansvarlig for prosjektet underveis. Avtal på forhånd hvordan dere skal holde hverandre informert, og følg den planen. Misforståelser oppstår oftest fordi man rett og slett ikke snakker sammen.

04

Ferdigstilling og bruk

Overtakelse av det nye badet

Avslutt oppdraget formelt. Når badet er ferdigstilt bør du gå over det sammen med rørleggeren. Har du tilbakemeldinger eller endringer, bør du ta det med en gang. Badet er ikke ferdig før du er fornøyd.

Husk dokumentasjon!

Sørg for å få dokumentasjon når jobben er gjort. Bestiller du en VVS-tjeneste har du rett til å be om en såkalt DDV-instruks, som står for dokumentasjon, drift og vedlikehold.

Dokumentasjon forteller deg hvilke produkter som er brukt og hvordan de er montert.

Mange VB-bedrifter benytter [Dextro](#), et digitalt kvalitetssikringsverktøy. Det gjør at du enkelt kan få overført dokumentasjon digitalt, for eksempel til [boligmappa di](#).

Drift er bruksanvisningene for anleggene på badet. Vedlikehold beskriver hvordan dusjkabinett, massasjekar, servanter, sluk og vannlåser bør rengjøres og hvor ofte deler må byttes ut. Det gjør også eventuelle reparasjoner enklere og billigere.

Gjør rørleggeren klar over din forventning til dokumentasjon før du inngår avtale.

Huskeliste

Her er en oppsummering av de punktene vi har vært igjennom i denne guiden.

- Planlegger du å pusse opp badet bør du begynne i god tid. Tenk nøye igjennom hvordan du vil ha det. Samle ideer og kartlegg behov.
- Tenk praktisk ut ifra hvem som skal bruke badet, hvor mange og hvor god plass du har.
- Avklar budsjett – hvor mye kan du bruke?
- Inviter rørleggeren på befaring.
- Bruk godkjente fagpersoner til å gjennomføre baderomsprosjektet.
- Velg et seriøst rørleggerfirma som totalentreprenør, som gjennomfører prosjektet fra A til Å og har all koordinering mellom de ulike faggruppene.
- Lag en grundig arbeidsliste.
- Be om skriftlig tilbud og skriv alltid kontrakt.
- Avtal tilleggsarbeider skriftlig.
- Husk dokumentasjon.
- Avslutt oppdraget formelt.

VB

Varme & Bad AS (hovedkontor)
Gamle Forusveien 49, 4033 Stavanger
Postboks 280, 4066 Stavanger

Tlf. 51 95 11 00

post@vb.no

Finn nærmeste VB Rørlegger

Meld deg på vårt nyhetsbrev

